

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์	7
สมมติฐาน	7
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การรับรู้	8
ฟลูออไรด์	10
1. ฟลูออไรด์ในสิ่งแวดล้อม	10
2. ฟลูออไรด์ที่เข้าสู่ร่างกาย	11
3. ประโยชน์ของฟลูออไรด์	13
4. พิษของฟลูออไรด์ต่อร่างกาย	14
สภาวะฟันตกกระ	14
1. ลักษณะของสภาวะฟันตกกระ	14
2. สาเหตุของสภาวะฟันตกกระ	15
3. การวัดสภาวะฟันตกกระ	15

	หน้า
4. ความสัมพันธ์ของปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำกับความรุนแรงของฟันตกกระ	19
5. การแก้ปัญหาฟันตกกระในประเทศไทย	19
การวัดคุณภาพชีวิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปาก	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
กรอบแนวคิด	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
รูปแบบการศึกษา	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	27
การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา	33
1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	34
2. การบริโภคน้ำ	35
3. ความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระในกลุ่มตัวอย่าง	37
4. ผลการสัมภาษณ์ในส่วนการรับรู้สภาวะฟันตกกระในส่วนตัวตนเอง	
ประสบอยู่	39
5. ผลกระทบของฟันตกกระต่อสมรรถภาพในการดำรงชีวิตประจำวัน	43
6. การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระตามความเห็นของประชาชน การใช้ดัชนีดิน และทีเอสไอเอฟ	48
7. ผลการตอบแบบสอบถามของบุคลากรสาธารณสุขและผู้นำท้องถิ่น	53
บทที่ 5 สรุป วิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ	58
วิจารณ์ผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	58
สรุปผลการศึกษา	62
ข้อควรปรับปรุงในการศึกษาครั้งต่อไป	63

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก ก เอกสาร	69
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือ	76
ภาคผนวก ค ผลการศึกษาเพิ่มเติม	90
ประวัติผู้เขียน	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การจัดสรรโควตาของตัวอย่างตามสัดส่วนในประชากร	27
2 จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเทียบกับประชากรของ 2 หมู่บ้าน	34
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอาชีพและเพศ	35
4 จำนวนตัวอย่างที่ใช้น้ำดื่มจากแหล่งต่าง ๆ ในอดีต ของทั้ง 2 หมู่บ้าน	36
5 จำนวนตัวอย่างที่ดื่มน้ำจากแหล่งต่าง ๆ ในปัจจุบัน ของทั้ง 2 หมู่บ้าน	36
6 จำนวนตัวอย่างที่ใช้น้ำในการประกอบอาหารจากแหล่งน้ำต่าง ๆ ของ 2 หมู่บ้าน	36
7 ข้อมูลเชิงพรรณนาของผลการตรวจฟันและการหาผลกระทบของ สภาวะฟันตกกระต่อสมรรถภาพในการดำรงชีวิตประจำวัน	37
8 จำนวนตัวอย่างที่มีดัชนีผุอุดถอนต่าง ๆ ในกลุ่มตัวอย่าง ของ 2 หมู่บ้าน	38
9 ตัวอย่างที่มีฟันตกกระในระดับต่าง ๆ กัน เมื่อตรวจ โดยใช้ดัชนี ฟันตกกระของดิน	38
10 ตัวอย่างที่มีฟันตกกระในระดับต่าง ๆ กันใน 2 หมู่บ้าน เมื่อตรวจโดยใช้ ดัชนีฟันตกกระทีเอสไอเอฟ	39
11 จำนวนตัวอย่างที่เคยเห็นและไม่เคยเห็นผู้มีฟันตกกระ ใน 2 หมู่บ้าน	39
12 จำนวนตัวอย่างที่เคยเห็นและไม่เคยเห็นผู้มีฟันตกกระ ตามความรุนแรงของ ฟันตกกระที่ประสบเมื่อประเมิน โดยใช้ดัชนีของดิน	40
13 จำนวนผู้ที่เคยเห็นและไม่เคยเห็นผู้เป็นฟันตกกระ ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	40
14 จำนวนผู้ที่มีความเข้าใจถึงการเป็นฟันตกกระของตนเองอย่างถูกต้องและไม่ ถูกต้อง ตามความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระที่ประสบอยู่ตามดัชนีของดิน	41
15 จำนวนผู้ที่มีความเข้าใจถึงการเป็นฟันตกกระของตนเองอย่างถูกต้องและไม่ ถูกต้อง ตามกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	42
16 จำนวนผู้ที่มีความเข้าใจถึงความรุนแรงของฟันตกกระที่ตนเองประสบอยู่ใน ระดับต่าง ๆ กัน เทียบกับเมื่อประเมินความรุนแรงของฟันตกกระที่ประสบอยู่ ตามดัชนีของดิน	43

ตาราง	หน้า
17 จำนวนคนที่มีจำนวนผลกระทบของสภาวะช่องปากต่อสมรรถภาพในชีวิตประจำวันตามดัชนีโอไอดีพี ต่าง ๆ กัน ของ 2 หมู่บ้าน	44
18 จำนวนคนที่มีผลกระทบต่อสมรรถภาพในชีวิตประจำวันตามดัชนีโอไอดีพี ในกิจกรรมต่าง ๆ กัน ในแง่ความถี่ ความรุนแรงของผลกระทบ และคะแนนรวม	45
19 จำนวนคนที่มีผลกระทบจากสาเหตุหลัก 2 อันดับแรกที่ทำให้เกิดผลกระทบ ในกิจกรรมต่าง ๆ	46
20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโอไอดีพีของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในหัวข้อที่เกี่ยวกับฟันตกกระกับตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน	46
21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโอไอดีพีของกลุ่มตัวอย่างที่มีการสังคมนา (กลุ่ม 1, 3 และ 4) ในหัวข้อที่เกี่ยวกับฟันตกกระกับความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน	47
22 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโอไอดีพีของกลุ่มตัวอย่างที่มีการสังคน้อย (กลุ่ม 2 และ 5) ในหัวข้อที่เกี่ยวกับฟันตกกระกับความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน	47
23 จำนวนคนที่ให้ค่าความรุนแรงของฟันตกกระจากภาพ 9 ภาพ จำนวนมากที่สุด 2 อันดับแรก เปรียบเทียบกับการให้ค่าความรุนแรงของฟันตกกระตามดัชนีดินและทีเอสไอเอฟ	49
24 ผลการวิเคราะห์ความรุนแรงของฟันตกกระจากภาพเทียบกับดัชนีดินประยุกต์ โดยใช้วิธีการทางสถิติ แบบไบนอมิเยล	50
25 จำนวนคนที่ประเมินระดับการเป็นปัญหาของสภาวะฟันตกกระระดับต่าง ๆ จากภาพ 9 ภาพ	51
26 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของสภาวะฟันตกกระที่ประเมินโดยใช้ 2 ดัชนี กับระดับการเป็นปัญหา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน	52
27 จำนวนบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามใน 2 หมู่บ้าน แบ่งตามหน้าที่การงาน	54
28 จำนวนบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามเรื่องการมีฟันตกกระในพื้นที่รับผิดชอบของ 2 หมู่บ้าน	54

ตาราง	หน้า
29 จำนวนบุคลากรที่ประมาณการผู้ที่มีพันตกระระดับต่าง ๆ ในพื้นที่ รับผิดชอบของ 2 หมู่บ้าน	55
30 จำนวนบุคลากรที่มีความเข้าใจว่าทราบถึงสาเหตุของพันตกระระดับ ต่าง ๆ ใน 2 หมู่บ้าน	55
31 จำนวนบุคลากรที่มีความเข้าใจถึงการป้องกันพันตกระ ใน 2 หมู่บ้าน	55
32 จำนวนบุคลากรที่คิดว่าพันตกระเป็นปัญหาและไม่เป็นปัญหาด้าน ความสวยงามใน 2 หมู่บ้าน	56
33 จำนวนบุคลากรที่มีความเห็นว่าสภาวะพันตกระเป็นปัญหาและไม่เป็น ปัญหาสาธารณสุขใน 2 หมู่บ้าน	56
34 จำนวนบุคลากรที่ให้ความเห็นถึงการควรและไม่ควรแก้ไขปัญหา พันตกระใน 2 หมู่บ้าน	56
35 จำนวนบุคลากรที่ให้ความเห็นเรื่องหน่วยงานที่แก้ไขปัญหาสภาวะ พันตกระใน 2 หมู่บ้าน	57
36 จำนวนผู้มีความพอใจ และไม่พอใจในสภาพพื้นของตนเอง แบ่งตามสภาวะ พันตกระที่ประสบที่ประเมินโดยดัชนีของดิน	91
37 จำนวนผู้มีความพอใจและไม่พอใจในสภาพพื้นของตนเองในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	92
38 จำนวนผู้เคยรักษาพันตกระและไม่เคยรักษา ตามความรุนแรงของสภาวะ พันตกระที่ประสบที่ประเมินด้วยดัชนีของดิน	93
39 จำนวนผู้เคยรักษาพันตกระและไม่เคยรักษา ตามกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	93
40 จำนวนผู้ไปรับการรักษาพันตกระแบบต่าง ๆ ตามสภาวะพันตกระที่ ประสบที่ประเมินด้วยดัชนีของดิน	94
41 จำนวนผู้ไปรับการรักษาพันตกระแบบต่าง ๆ ตามกลุ่มอาชีพ	94
42 จำนวนผู้ไปรับการรักษาพันตกระโดยบุคลากรประเภทต่าง ๆ ตามความ รุนแรงของสภาวะพันตกระที่ประสบเมื่อประเมินโดยดัชนีของดิน	95
43 จำนวนผู้ไปรับการรักษาพันตกระโดยบุคลากรประเภทต่าง ๆ ตามกลุ่มอาชีพ	95

สารบัญภาพ

รูป		หน้า
1	กรอบทฤษฎีของลำดับผลกระทบของสุขภาพช่องปาก	22
2	สภาวะฟันตกกระในระดับปัญหาต่าง ๆ เมื่อประเมินโดยใช้ดัชนีทีเอสไอเอฟ	52
3	สภาวะฟันตกกระกับการเป็นปัญหาในระดับต่าง ๆ เมื่อประเมินโดยใช้ดัชนีของคีน	53